

PENKTADIENIS, BIRŽELIO 2 D.
FRIDAY, 2 JUNE / П'ЯТНИЦЯ, 2 ЧЕРВНЯ

3 POSĖDIS / SESSION 3 / 3 CECIJA

- 9.00–9.20** Dr. RUSLANA MARTSENIUK (РУСЛАНА МАРЦЕНЮК)
(Галузевий державний архів Служби безпеки України)
Legionnaires: military experience of Ukrainian women during the First World War
Legionnières: Ukrainos moterų karinė patirtis Pirmojo pasaulinio karo metais
Легіонерки: військовий досвід українських жінок у роки Першої світової війни
- 9.20–9.40** Dr. GINTAUTAS SURGAILIS (Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademija)
Vokietijos parama Lietuvos kariuomenei kovojant dėl Lietuvos nepriklausomybės
Germany's support to the Lithuanian army in the struggle for Lithuania independence
Підтримка Німеччиною литовської армії в боротьбі за незалежність Литви
- 9.40–10.00** Prof. dr. IRYNA SKAKALSKA (ІРИНА СКАКАЛЬСЬКА) (Кременецька обласна гуманітарно-педагогічна академія ім. Тараса Шевченка), doc. dr. SVITLANA BULBENIUK (СВІТЛАНА БУЛЬБЕНЮК)
(Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана)
Кримська операція Петра Болбочана крізь призму політики пам'яті в сучасній Україні
Petro Bolbočano Krimo operacija per šiuolaikinės Ukrainos atminties politikos prizmę
Petro Bolbočan's Crimean operation through the prism of the memory policy of contemporary Ukraine
- 10.00–10.20** Prof. dr. JONAS VAIČENONIS (Vytauto Didžiojo universitetas)
Naujas žvilgsnis į Lietuvos karo už nepriklausomybę tyrimus – kovų dėl Panevėžio (1919 m. gegužė) atvejo analizė
A new approach to a research on Lithuania's War for Independence – a case study analysis of the fights for Panevėžys (May 1919)
Новий погляд на дослідження війни за незалежність Литви на прикладі боїв за Паневежис (травень 1919 р.)

10.20–10.40 Kavos pertrauka / Coffee break / Перерва на каву

- 10.40–11.00** Doc. dr. VYTAUTAS JOKUBAUSKAS (Klaipėdos universitetas)
Mirtys Lietuvos kariuomenėje Nepriklausomybės karo metu (1919–1923 m.)
Deaths in the Lithuanian army during the War of Independence (1919–1923)
Смерті у литовській армії під час війни за незалежність Литви (1919–1923)

- 11.00–11.20** Prof. dr. ĒRIKS JĒKABSONS (Latvijas Universitāte)
Latvian-Lithuanian relations 1919–1920: armed conflict in Ilūkste county, August–September, 1920
Latvijos ir Lietuvos santykiai 1919–1920 m.: ginkluotas konfliktas Alūkstos apskrityje 1920 m. rugpjūtį–rugsėį
Латвійсько-литовські відносини 1919–1920 рр.: збройний конфлікт в Ілукстському повіті, серпень–вересень 1920 р.

- 11.20–11.40** Št. srž., dokt. NERIJUS ČERNIUS (Klaipėdos universitetas, Vilniaus kolegija, Lietuvos karo policija)
Karinės tarnybos vengimas Lietuvos kariuomenėje Nepriklausomybės karo metu
Avoiding military service in the Lithuanian army during the War of Independence
Ухилення від військової служби у литовській армії під час війни за незалежність

- 11.40–12.00** Dr. AUŠRA JUREVIČIŪTĖ (Vytauto Didžiojo karo muziejus)
Lietuvos kariuomenės kareivių, puskarininkių ir karininkų klubai ir jų veikla 1919–1940 m.
Lithuanian Army soldiers', non-commissioned officers' and officers' clubs and their activities in 1919–1940
Клуби для солдатів, унтер-офіцерів та офіцерів литовської армії та їх діяльність в 1919–1940-их роках.

12.00–13.00 Pietūs / Lunch / Обід

4 POSĖDIS / SESSION 4 / 4 CECIJA

- 13.00–13.20** Doc. dr. ANDRII RUKKAS (АНДРІЙ РУККАС)
(Київський національний університет імені Тараса Шевченка)
Two military parades in Kyiv in May 1920
Du kariniai paradai Kyjive 1920 metų gegužę
Два військових паради в Києві в травні 1920 року

- 13.20–13.40** Mgr. KAROLIS LAURINAVIČIUS (Vytauto Didžiojo universitetas)
Why the Vilnius liberation plan was not implemented?
Kodėl nebuvo įgyvendintas Vilniaus išvadavimo planas?
Чому план визволення Вільнюсу не був реалізований?

- 13.40–14.00** Dr. IGOR KOPŌTIN (Kaitsevāe Akadeemia, Zentrum für Militärgeschichte und Sozialwissenschaften der Bundeswehr)
Military policy of the Third Reich towards the Baltic states in the late 1930s
Trečiojo Reicho politika dėl Baltijos šalių XX a. trečiojo dešimtmečio pabaigoje
Військова політика Третього Рейху щодо країн Балтії в кінці 1930-их років

- 14.00–14.20** Kpt., dr. ANDRIEJUS STOLIAROVAS (Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerija)
1944 m. Kauno miesto puolimas: kontekstas, eiga ir pasekmės
The attack of Kaunas in 1944: context, course and outcome
Напад на місто Каунас в 1944 році: контекст, хід подій та наслідки

- 14.40–15.00** Prof. dr. VYKINTAS VAITKEVIČIUS (Klaipėdos universiteto Baltijos regiono istorijos ir archeologijos institutas)
Nauja Lietuvos partizaninio karo periodizacija
A new periodisation of the Lithuanian Partisan War
Нова періодизація литовської партизанської війни

15.00–15.20 Kavos pertrauka / Coffee break / Перерва на каву

- 15.20–15.40** Dr. GEDIMINAS PETRAUSKAS (Klaipėdos universiteto Baltijos regiono istorijos ir archeologijos institutas)
Archaeology of the Military Training of the Lithuanian Liberation Army: the Vanagai Camp in Plokštinė forest
Lietuvos laisvės armijos karinio mokymo archeologija: „Vanagų“ stovykla Plokštinės miške
Археологія військової підготовки Литовської армії свободи: табір «Ванагай» в лісі Плокштині

- 15.40–16.00** Doc. dr. OLENA LUKASCHUK (ОЛЕНА ЛУКАЧУК) (Інститут гуманітарних та соціальних наук, Національний університет «Львівська політехніка»)
«Три нації, одне бачення»: Українсько-Польсько-Литовське військове співробітництво на сучасному етапі
„Trys tautos, viena vizija“: Ukrainos, Lenkijos ir Lietuvos karinis bendradarbiavimas dabartiniu etapu
“Three nations, one vision”: a military cooperation between Ukraine, Poland and Lithuania in the current phase

- 16.00–16.20** Doc. habil. dr. VIRA HAPONENKO (ВІРА ГАПОНЕНКО) (Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана),
dr. SERHII PIDUBNYI (СЕРГІЙ ПІДДУБНИЙ) (Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана, Громадська організація «Істок»)
Громадська підтримка військових формувань в Україні в контексті подолання глобальних викликів і загроз
Visuomenės parama karinėms formuotėms Ukrainoje globalinių iššūkių ir grėsmių kontekste
Public support for military formations in Ukraine in the context of global challenges and threats

16.20–16.40 Kavos pertrauka / Coffee break / Перерва на каву

- 16.40–17.00** Dr. SERHII KALUTSKYI (СЕРГІЙ КАЛУЦЬКИЙ)
(Кам'янець-Подільський державний історичний музей-заповідник)
Український фронтір: історіографічно-методологічний аспект
Ukrainos pasienis: istoriografiniai ir metodologiniai aspektai
Ukrainian frontier: the historiographical and methodological aspects

- 17.00–17.20** Dokt. INGRIDA ČIČIURKAITĖ (VŠĮ „Kultūros vertybių globos tarnyba“, Vilniaus universitetas)
Konfliktų archeologija Lietuvoje – istorinės atminties perspektyvos
The archaeology of conflicts in Lithuania – the perspectives on historical memory
Археологія конфліктів у Литві – перспективи історичної пам'яті.

- 17.20–17.40** Dr. OLGA SHELIOKH (ОЛЬГА ШЕЛЮХ)
(Національна академія сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного)
Новотвори в сучасному військовому назовництві
Naujadarai šiuolaikineje karineje nomenklaturėje
Neologisms in contemporary military nomenclature

17.40–18.00 Diskusija / Discussion / Дискусія

Tarptautinė mokslinė konferencija
International Scientific Conference
Міжнародна наукова конференція

**TARP BALTIJOS IR JUODOSIOS JŪRŲ:
KARYBOS ISTORIJA IR TYRIMAI**

**BETWEEN THE BALTIC AND BLACK SEAS: HISTORY AND STUDIES OF WARFARE
МІЖ БАЛТІЙСЬКИМ ТА ЧОРНИМ МОРЯМИ: ІСТОРІЯ ТА ДОСЛІДЖЕННЯ
ВІЙСЬКОВОЇ СПРАВИ**

2023 m. birželio 1–2 d. / 1–2 June 2023 / 1–2 червня 2023 р.

TARP BALTIJOS IR JUODOSIOS JŪRŲ: KARYBOS ISTORIJA IR TYRIMAI
BETWEEN THE BALTIC AND BLACK SEAS: HISTORY AND STUDIES OF WARFARE
МІЖ БАЛТІЙСЬКИМ ТА ЧОРНИМ МОРЯМИ: ІСТОРІЯ ТА ДОСЛІДЖЕННЯ ВІЙСЬКОВОЇ СПРАВИ

NACIONALINIS MUZIEJUS LIETUVOS DIDŽIOSIOS KUNIGAİKŠTYSTĖS VALDOVŲ RŪMAI
KATEDROS A. 4, VILNIUS

VALDOVŲ RŪMŲ MUZIEJUS

Lietuvos kariuomenės Mokymo ir doktrinų valdybos vadovybės Karybos institutas

Konferencijos organizatoriai
Nacionalinis muziejus Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės valdovų rūmai
Lietuvos kariuomenės Mokymo ir doktrinų valdybos vadovybės Karybos institutas

Conference organisers
National Museum – Palace of the Grand Dukes of Lithuania
Institute of Warfare or the Lithuanian Armed Forces Training and Doctrine Command

Organizatori konferencijі
Національний музей – Палац Великих Князів Литовських
Інститут військових справ Командування навчання та доктрин Збройних сил Литви

Konferencijos kalbos	Conference languages	Мова конференції
Lietuvių, anglų, ukrainiečių	Lithuanian, English, Ukrainian	Литовська, англійська, українська

Konferencijos koordinatoriai / Conference coordinators / Координатори конференції
Doc. dr. Manvydas Vitkūnas, dr. Paulius Bugys

Konferencijos rėmėja / Conference sponsor / Спонсор конференції

LIETUVOS KULTŪROS TARYBA

Baltijos ir Juodosios jūros regionui dėl jo geografinių ypatumų, istorijos ir geopolitinės situacijos tenka ypatingas vaidmuo. Su-sidūrus skirtingoms kultūroms ar karinėms tradicijoms, šis regionas prieš daugelį amžių tapo savotiška jų „lydymosi krosnimi“, kurios rezultatai puikiai atsispindi ir Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės kultūroje. Dabartinė sudėtinga ir nerimo kupina šio regio-no situacija yra tiesiogiai susijusi su čia egzistavusių ir iki šiol egzistuojančių valstybių ir tautų istorija. Todėl vienas iš pagrindinių organizuojamos konferencijos tikslų yra visaverčiai karo istorijos tyrimai, padedantys suvokti ne tik istorinius, bet ir šiuo metu vykstančius procesus.

Konferencijoje išskirtinis dėmesys skiriamas tarptautiniam moksliniam bendradarbiavimui, susijusiam su karo istorijos, karo meno istorijos studijomis, plėtoti, naujiems ginkluotės artefaktų bei istorijos šaltiniams įtraukti į mokslinę apyvarą, istoriniams ginklams ir šarvams tyrinėti muziejuose ir privačiose kolekcijose, istorinių ginklų tyrimų, konservavimo ir restauravimo metodams aptarti, karybos raidai nuo seniausių laikų iki mūsų dienų.

The Baltic and Black Sea Region holds a special place due to its geographical distinctiveness, history and geopolitical situation. As a meeting point for different cultures and military traditions, this region became a unique “melting pot” of these attributes, the results of which are very clearly reflected in the culture of the Grand Duchy of Lithuania. The current difficult and tension-filled situation in this region is directly related to the history of states and nations that have existed here and continue to do so, which is why one of the main aims of this conference is to conduct comprehensive research of the history of war, which should help us understand not only historic processes, but also those underway at the present time.

At this conference, exclusive attention will focus on the development of international academic cooperation in studies on the history of the war and history of the art of war, new weaponry artefacts and the introduction of historical sources into academic circulation, the research of historical weapons and armour in museums and private collections, a discussion of the research of his-torical weapons and the methods of conservation and restoration, and of the evolution of warfare from the earliest times to today.

Балтійсько-Чорноморський регіон займає особливе місце завдяки своїй географічній самобутності, історії та геополітич-ному положенню. Будучи місцем зустрічі різних культур і військових традицій, цей регіон став своєрідним «плавильним котлом» цих атрибутів, результати якого дуже яскраво відобразились в культурі Великого князівства Литовського. Сучас-на складна та напружена ситуація в цьому регіоні безпосередньо пов’язана з історією держав і націй, які тут були та про-довжують існувати, тому однією з головних цілей цієї конференції є комплексне дослідження історії війни, яке допоможе нам зрозуміти не лише історичні процеси, але й ті, що відбуваються сьогодні.

Особлива увага на цій конференції буде зосереджена на розвитку міжнародної академічної співпраці в галузі досліджен-нях історії війни та історії військового мистецтва, нових артефактів озброєння та введення до наукового обігу історичних джерел, дослідження історичної зброї та обладунків в музеях та приватних колекціях, обговорення досліджень історичної зброї та методів консервації й реставрації, а також еволюція війни від найдавніших часів до сьогодення.

KETVIRTADIENIS, BIRŽELIO 1 D. THURSDAY, 1 JUNE / ЧЕТВЕР, 1 ЧЕРВНЯ

8.20–9.00 Atvykimas ir registracija / Arrival and registration / Заїзд та реєстрація
9.00–9.20 Sveikinimai. Konferencijos atidarymas / Welcoming remarks. Opening the conference / Вітальне слово. Відкриття конференції

I POSĖDIS / SESSION 1 / 1 СЕСІЯ

9.20–9.40 Prof. habil. dr. ANDRII KHARUK (АНДРІЙ ХАРУК)
(Національна академія сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного)
Перший етап Слобожанської наступальної операції (6–12 вересня 2022 р.)
Pirmasis Slobozanščinos puolamosios operacijos etapas (2022 m. rugsėjo 6–12 d.)
The first stage of the Slobozhanshchyna offensive operation (September 6–12, 2022)

9.40–10.00 Dr. ELENA PRANCĖNAITĖ (Klaipėdos universitetas), ROKAS KRANIAUSKAS (Klaipėdos universitetas), ALDAS MATIUKAS (naras instruktorius), GINTAUTAS KRAKAUSKAS (IĮ „Diugonis“), ZENONAS BAUBONIS (VšĮ „Kultūros paveldo išsaugojimo pajėgos“)
Viduramžių tiltai ir kariai Asvejos ežere: povandeninių archeologinių tyrimų rezultatai
Medieval bridges and warriors in Lake Asveja: results of underwater archaeological research
Середньовічні мости та воїни на озері Асвея: результати підводних археологічних досліджень

10.00–10.20 Habil. dr. LECH MAREK (Instytut Archeologii Uniwersytetu Wrocławskiego)
Edged weapons as dress accessories in the streets of mediaeval and early modern Gdansk. Archaeological evidence
Šaltieji ginklai kaip aprangos aksesuarai Viduramžių ir Naujųjų laikų Gdanko gatvėse. Archeologiniai įrodymai
Холодна зброя як аксесуар одягу на вулицях Гданська за часів Середньовіччя та Раннього нового часу. Археологічні докази

10.20–10.40 Prof. dr. VALDAS RAKUTIS (Lietuvos Respublikos Seimas)
Vokiečių ordino pilių sistema prie Nemuno
The castle system of the Teutonic order along the Nemunas river
Система замків Тевтонського ордену вздовж річки Німан

10.40–11.00 Kavos pertrauka / Coffee break / Перерва на каву

11.00–11.20 Dr. OLHA SAVCHENKO (ОЛЬГА САВЧЕНКО), doc. dr. SVIATOSLAV TERSKYI (СВЯТОСЛАВ ТЕРСЬКИЙ)
(Національний університет «Львівська політехніка»)
Городища IX–XIII ст. На території північно-східного Прикарпаття: сучасний стан дослідження
IX–XIII a. Šiaurės Rytų Priekarpatės piliakalniai: dabartinė tyrimų situacija
9th–13th-century hillforts of the northeaster Prykarpattia: the current research situation

11.20–11.40 Doc. dr. GINTAUTAS ZABIELA (Baltijos regiono istorijos ir archeologijos institutas, Klaipėdos universitetas)
Akmuo lietuvių medinėse pilyse
Stone in wooden castles by the Lithuanians
Камінь у литовських дерев'яних замках

11.40–12.00 Mgr. RIČARDAS DEDIALA (Kultūros paveldo departamentas prie Kultūros ministerijos)
Kariauna tampa kariuomene: XIII–XIV a. Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės karinės organizacijos raida ir modelis
terminologiniu ir socialinės raidos aspektais
The warband becomes an army: development and the model of military organisation in the Grand Duchy of Lithuania in the 13th–14th centuries in terms of terminology and social development
Дружина стає військом: XIII–XIV ст. Розвиток та модель військової організації Великого князівства Литовського в термінологічному та соціальному аспектах

12.00–12.20 Doc. dr. MARIUS ŠČIAVINSKAS (Baltijos regiono istorijos ir archeologijos institutas, Klaipėdos universitetas)
Kryžiaus žygių ideologija kovoje su pagoniška Lietuva, arba kaip senovės lietuviai tapo „šiaurės saracėnais“?
Ideology of the Crusades in the struggle against pagan Lithuania, or how did early Lithuanians become the “Saracens of the north“?
Ідеологія хрестових походів у боротьбі з язичницькою Литвою або як древні литовці стали «північними сарацинами»?

12.20–13.20 Pietūs / Lunch / Обід

2 POSĖDIS / SESSION 2 / 2 СЕСІЯ

13.20–13.40 Dr. PIOTR KOTOWICZ (Muzeum Historyczne w Sanoku), doc. dr. ROMAN MYSKA (Адміністрація державного історико-культурного заповідника «Тустань»)
Lamellar armour plates from the medieval fortress Tustan' near Urych (Western Ukraine)
Lameljaro šarvų plokštelės iš Tustano Viduramžių tvirtovės šalia Uryčo (Vakarų Ukraina)
Ламелярні обладунки з середньовічної фортеці Тустань під Уричем (на Заході України)

13.40–14.00 Dokt. ANDRIUS JANIONIS (Lietuvos istorijos institutas)
Mįslė pliene: kalavijai su rašmenimis ir ženklais Lietuvos teritorijoje
A riddle in steel: swords with inscriptions and symbols in the territory of Lithuania
Загадка в сталі: мечі з написами та знаками на території Литви

14.20–14.40 Dr. ARKADIUSZ MICHALAK (Muzeum Archeologiczne Śródkowego Nadodrza w Zielonej Górze)
Corpus bacellum polonorum, or what do we know and what should we still learn about medieval maces from Poland?
Corpus bacellum Polonorum, arba ką mes žinome ir ką dar turėtume sužinoti apie Viduramžių buožes iš Lenkijos?
Corpus bacellum Polonorum, або що ми знаємо та що маємо дізнатись про середньовічні булави з Польщі?

14.40–15.00 Dr. TOMAS BARANAUSKAS (Lietuvos istorijos institutas)
Rūdavos mūšis: Lietuvos pergalė ar pralaimėjimas?
The Battle of Rūdava: Lithuania's victory or defeat?
Битва під Рудавою: перемога чи поразка Литви?

15.00–15.20 Kavos pertrauka / Coffee break / Перерва на каву

15.20–15.40 Habil. dr. SVITLANA BILIAIEVA (СВІТЛАНА БІЛЯЄВА)
(Інститут археології НАН України, Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини)
Фортифікаційне будівництво часів великого князя Вітовта у північному причорномор'ї (за матеріалами археологічних досліджень)
Fortifikacinė statyba didžiojo kunigaikščio Vytauto laikais šiaurinėje Juodosios jūros pakrantėje (remiantis archeologinių tyrimų medžiaga)
Construction of fortifications in the times of Drand Duke Vytautas on the northern shores of the Black Sea (based on archaeological research)

15.40–16.00 Dokt. ELIGIJUS ŠMIDTAS (Vilniaus universitetas)
Žalgirio pleištai interpretacijų pinklėse
Wedges of Grunwald in the trap of interpretations
Клиноподібний стрій в битві під Грюнвальдом, пастки інтерпретацій

16.00–16.20 Dr. VOLODYMYR HUTSUL (ВОЛОДИМИР ГУЦУЛ) (Ужгородський національний університет)
Chivalric military technology in the Battle of Orsha (1514)
Riteriška karo technika Oršos mūšyje (1514)
Рицарська мілітарна технологія у битві під Оршею (1514)

16.20–16.40 Dr. DENYS TOICHKIN (ДЕНИС ТОІЧКІН) (Інститут археології НАН України)
Булави «Львівської мануфактури» в музеях України
„Lvivo manufaktūros“ buožės Ukrainos muziejuose
Maces of the „Lviv Manufactory“ in Ukrainian museums

16.40–17.00 Kavos pertrauka / Coffee break / Перерва на каву

17.00–17.20 Doc. dr. VIKTORIA TSERKLEVICH (ВІКТОРІЯ ЦЕРКЛЕВИЧ) (Хмельницький кооперативний торговельно-економічний інститут), mgr. SERHII SHPAKOVSKYI (Сергій Шпаковський)
(Хмельницький обласний науково-методичний центр культури і мистецтва, Збройні сили України)
Формування традиції прикордонної служби в Речі Посполитій: лицар з Прикордоння
Бернард Претвич Пасієно тарныbos tradicijų formavimasis Abiejų Tautų Respublikoje: riteris iš pasienio Bernardas Pretvičius
The formation of frontier guard traditions in the Polish-Lithuanian Commonwealth: the knight of the border Bernard Pretvych

17.20–17.40 Prof. dr. TETIANA BETSENKO (ТЕТЯНА БЕЦЕНКО), plk., doc. dr. YURII PUSHKAROV (ЮРІЙ ПУШКАРЬОВ) (Сумський державний університет)
Морські зв'язки козаків в українських народних думax
Kazokų jūrų pergalės ukrainiečių liaudies dūmose
The cossack naval feats in Ukrainian folk dumas

17.40–18.00 Doc. dr. MARIANA VERKHOTUROVA-KONOVALOVA (МАР'ЯНА ВЕРХОТУРОВА-КОНОВАЛОВА)
(Національна академія сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного)
Catalogues of museum artillery collections of the XIV–XVIII centuries as sources for the study of cannons: problems and methodology of construction
XIV–XVIII a. artilerijos muziejinių rinkinių katalogai kaip patrankų tyrimo šaltiniai: sudarymo problemos ir metodika
Каталоги музейних колекцій артилерії XIV–XVIII ст. як джерела до вивчення гармат: проблеми та методологія побудови

18.00–18.20 Dr. MINDAUGAS ŠAPOKA (Lietuvos istorijos institutas)
Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės artilerija 1710–1717 m.
Artillery of the Grand Duchy of Lithuania in 1710–1717
Артилерія Великого Князівства Литовського 1710–1717 рр.

18.20–18.40 Diskusija / Discussion / Дискусія

19.30 Vakarienė / Dinner / Вечера